

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně:

Z. Ch.

zastoupená advokátem JUDr. Ivanem Houfkem, Ph.D.

sídlem Novotného lávka 200/5, 110 00 Praha

proti

žalovanému:

Krajský úřad Moravskoslezského kraje

sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě na přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 10.6.2019, č.j. MSK 66386/2018 a ze dne 13.6.2019 č.j. MSK 92418/2019, ve věci dodatečného povolení stavby a odstranění stavby

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 10.6.2019, č.j. MSK 66386/2018 a ze dne 13.6.2019 č.j. MSK 92418/2019 **se zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 18 342 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Ivana Houfka, Ph.D., advokáta se sídlem Novotného lávka 200/5, 110 00 Praha.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení výše uvedených rozhodnutí žalovaného, jimiž byla zamítnuta její odvolání a potvrzena rozhodnutí Obecního úřadu Mosty u Jablunkova (dále jen „stavební úřad“) ve věci žádostí o vydání nových rozhodnutí, a to v řízení o dodatečném povolení stavby (rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 13.3.2018 č.j. OUMJ 590/2018) a v řízení o odstranění stavby (rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 13.3.2018 č.j. OUMJ 591/2018).
2. Žalobkyně uvedla, že stavební úřad rozhodl dne 6.5.2015 o odstranění stavby garáže, rozhodnutí nabylo právní moci 2.9.2015. Žádost o dodatečné povolení stavby garáže byla tehdejšímu vlastníkově zamítnuta pouze z důvodu, že stavba nebyla umístěna v souladu s územním plánem obce. Po nabytí právní moci rozhodnutí o odstranění stavby, ale ještě před uplynutím lhůty pro odstranění, byla schválena změna územního plánu, na základě níž by již bylo možno stavbu garáže dodatečně povolit. Žalobkyně jako nynější vlastníka stavby, požádala o vydání nových rozhodnutí, řízení o žádostech však byla zastavena, a to pouze s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27.8.2015 č.j. 2 As 166/2015-33. Žalovaný potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu s tím, že po vydání pravomocného rozhodnutí o odstranění stavby již neexistuje způsob, jak stavbu povolit. Tento názor považuje žalobkyně za absurdní a přehnaně formalistický. Stavební úřad měl podle žalobkyně postupovat podle § 101 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a její žádosti vyhovět. Institut nového rozhodnutí prolamuje zásadu res iudicata (resp. res administrata) podle § 48 odst. 2 správního řádu a zásadu materiální právní moci rozhodnutí podle § 73 správního řádu, pravomocné rozhodnutí o zamítnutí žádosti tak netvoří překážku věci pravomocně rozhodnuté. Žalobkyně poukázala na stanovisko úřadu veřejného ochránce práv a na to, že odpadl jediný důvod, který dříve znemožnil dodatečné povolení stavby. Stavební úřad nezohlednil změnu vlastníka stavby ani to, že stavba se nachází na části 3 parcel, přičemž pouze ve vztahu k jedné z nich (tedy v nepatrné části) byla v rozporu s územním plánem obce. Dále žalobkyně uvedla, že žalovaný argumentoval rozsudkem NSS č.j. 1 Ans 9/2009-87, a tento argument považuje žalobkyně za zmatečný a vnitřně rozporný, když tento rozsudek byl vydán před novelou stavebního zákona, účinnou od 1.1.2013.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že je nutno posuzovat věc v kontextu § 129 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) a vzít v úvahu vzájemnou provázanost řízení o odstranění stavby a řízení o dodatečném povolení stavby. Provést nové řízení o dodatečném povolení stavby by bylo možné pouze pokud by

zákon umožňoval znovu otevřít pravomocně ukončené řízení o odstranění stavby. Odkazovaný rozsudek NSS č.j. 2 As 166/2015-33 je přílehlavý. Pokud jde o řízení o odstranění stavby, § 101 písm. b) správního řádu umožňuje provést nové řízení pouze v řízeních zahájených k podané žádosti, nikoli v řízeních zahajovaných z moci úřední. V žádném z rozhodnutí žalovaný neodkazoval na rozsudek NSS č.j. 1 Ans 9/2009-87. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

4. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č.150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Rozhodoval v souladu s § 51 s.ř.s. bez nařízení jednání.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že řízení o odstranění stavby garáže na pozemcích p.č. X, X a X v k.ú. Mosty u Jablunkova bylo zahájeno 28.3.2012, poté tehdejší vlastník stavby Ing. I. Ch. požádal o dodatečné povolení stavby, žádost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 7.10.2014 s odůvodněním, že část stavby se nachází na pozemku p.č. X, tedy v nezastavěném území, s funkčním využitím plochy – zemědělské pozemky, stavba garáže je v tomto území nepřipustná, není umístěna v souladu s územním plánem obce. Rozhodnutím ze dne 6.5.2015, které nabylo právní moci 2.9.2015, bylo pak rozhodnuto o odstranění stavby garáže. Žalobkyně jakožto nynější vlastník stavby podala dne 13.11.2017 stavebnímu úřadu žádost o vydání nových rozhodnutí v řízeních o dodatečném povolení stavby a o odstranění stavby, s odůvodněním, že byla schválena změna územně plánovací dokumentace a odpadl tak jediný důvod, pro který byla zamítnuta žádost o dodatečné povolení stavby a bylo rozhodnuto o jejím odstranění. Stavební úřad rozhodl dne 13.3.2018 tak, že obě řízení, zahájená na základě žalobkyniny žádosti, zastavil, a to se shodným odůvodněním, resp. odkazem na rozsudek NSS č.j. 2 As 166/2015-33. Žalobkynina odvolání byla zamítnuta žalovaným napadenými rozhodnutími ze dne 10.6.2019 a 13.6.2019.
6. Podle § 101 písm. b) správního řádu, provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta.
7. Toto obecné ustanovení správního řádu je nutno vykládat v souvislosti s konkrétní věcí – zde s řízením o dodatečném povolení stavby podle stavebního zákona. V tom se soud shoduje s žalovaným, nikoli však již v závěrech, které žalovaný dovodil. Princip, zakotvený v § 129 odst. 1 písm. b) a v následujících odstavcích tohoto ustanovení stavebního zákona, platí s různými obměnami (stavební úřad poučí/nepoučí, lhůta pro žádost o dodatečné povolení je/není stanovena) od počátku účinnosti zákona č. 183/2006 Sb.: řízení o dodatečném povolení stavby je zvláštní tím, že je „vlozeno“ do řízení o odstranění stavby a do jisté míry je s ním svázáno (srov. rozsudek NSS ze dne 11.11.2014 č.j. 6 As 207/2014-36, bod 11, a jím odkazovaný rozsudek NSS ze dne 23.11.2011 č.j. 3 As 18/2011-117, bod VII.a/).
8. Žalovaný v daném případě poukazoval na rozsudek NSS ze dne 27.8.2015 č.j. 2 As 166/2015-33, přehlédl však, že skutková situace byla odlišná od nyní přezkoumávané věci. Jak vyplývá z citovaného rozsudku (a z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9.6.2015 č.j. 10 A 109/2014-30, který byl přezkoumáván), řízení o odstranění stavby tam proběhlo BEZ toho, že by stavebník požádal o dodatečné povolení stavby. To učinil až poté, kdy rozhodnutí o odstranění stavby nabylo právní moci. V tomto kontextu je nutno číst citovaný rozsudek NSS (srov. v bodě 13 - ...nelze vést řízení o dodatečném

povolení stavby, aniž by před tím bylo zahájeno řízení o jejím odstranění... Jinými slovy není vůbec možné uvažovat o vedení zcela samostatného řízení o dodatečném povolení stavby... V řízení o odstranění stavby tak není možné vydat rozhodnutí dříve, než bude rozhodnuto o žádosti o dodatečné povolení stavby; tím spíše nelze zahájit samostatné řízení o dodatečném povolení stavby po pravomocném rozhodnutí o odstranění stavby/tedy v době existence pravomocného rozhodnutí, které právní postavení nepovolené části stavby již závazně vyřešilo/).

9. V nyní přezkoumávané věci je však situace jiná v tom, že řízení o dodatečném povolení stavby bylo vedeno, žádost byla pravomocně zamítnuta, a poté bylo rozhodnuto o odstranění stavby. Existuje tedy řádně a včas uplatněná žádost o dodatečné povolení stavby, na níž je možno „navázat“ s použitím § 101 písm. b) správního řádu. Negativní rozhodnutí žalovaného a jemu předcházející rozhodnutí stavebního úřadu ohledně žádosti o nové řízení ve věci dodatečného povolení stavby, založené pouze na vytržené citaci rozsudku NSS č.j. 2 As 166/2015-33, tak neobstojí.
10. Zároveň – právě s ohledem na velmi úzkou souvislost obou řízení (dodatečně povolovacího a odstraňovacího) – představuje tato situace důvod pro stavební úřad také k novému „otevření“ řízení o odstranění stavby, ačkoli obecně typově jde o řízení z úřední povinnosti. Novým řízením o dodatečném povolení stavby se totiž stavební úřad ocitá v obdobném postavení, na něž pamatuje § 129 odst. 2 stavebního zákona – po uplatnění žádosti o dodatečné povolení stavby stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Krajský soud si je vědom rozsudku NSS ze dne 11.1.2018 č.j. 1 As 272/2017-82, jehož právní věta zní: *Pokud bylo pravomocné rozhodnutí vydáno v řízení zahájeném ex officio, není možno zahájit a vést nové řízení podle § 101 písm. b) správního řádu, neboť není splněna podmínka existence dříve zamítnuté žádosti.* Jak již krajský soud zdůraznil výše, při používání judikatury je třeba uvažovat v souvislostech a zohlednit, z jakých skutkových okolností soudy vycházely, nikoli jen citovat jednotlivé věty z rozhodnutí. Rozsudek NSS č.j. 1 As 272/2017-82 se sice zabýval novým řízením podle správního řádu v souvislosti s řízením o odstranění stavby, resp. terénních úprav, avšak původní řízení probíhalo v režimu § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb. (dále jen „starý stavební zákon“). Podle starého stavebního zákona bylo vedeno pouze jedno řízení (o odstranění stavby), které se nepřerušovalo po případné žádosti o dodatečné povolení stavby, a výsledkem řízení bylo buď rozhodnutí o odstranění stavby, nebo rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. V případě řešeném v rozsudku č.j. 1 As 272/2017-82 dále nebyla vůbec vznesena žádost o dodatečné povolení, jak vyplývá z bodu 58 rozsudku, takže zde nebylo možno vůbec uvažovat o podmínce existence dřívější zamítnuté žádosti. S ohledem na výše uvedené má krajský soud za to, že neobstojí ani rozhodnutí stavebního úřadu a žalovaného ohledně nového řízení ve věci odstranění stavby.
11. Pokud jde o další námitky, soud nesdílí žalobkynin názor, že by správní orgány měly zohlednit změnu vlastníka stavby, neboť podmínky pro dodatečné povolení stavby jsou uvedeny v § 129 odst. 3 stavebního zákona, a změna vlastníka stavby v nich nefiguruje. Žalovaný ani v jednom z napadených rozhodnutí neargumentoval rozsudkem NSS č.j. 1 Ans 9/2009-87, takže žalobkynina polemika s ním je nadbytečná.
12. Soud souhlasí s žalobkyní v základní námitce, že správní orgány rozhodovaly bez ohledu na provázanost obou řízení, čímž prakticky dospěly ve své úzké argumentaci k definici kruhem. Krajský soud proto zrušil napadená rozhodnutí pro nezákonnost v souladu s § 78

odst. 1 s.ř.s. a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž se správní orgány budou zabývat věcnou podstatou žalobkyniných žádostí.

13. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně byla v řízení procesně úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyniny náklady tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 6 000 Kč a náklady právního zastoupení (3 úkony právní služby po 3 100 Kč, 3x režijní paušál po 300 Kč – převzetí věci, sepsání žaloby, replika, v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů), s tím, že částka nákladů právního zastoupení byla zvýšena o příslušnou částku DPH. Soud uložil žalovanému zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. (dále jen „o.s.ř.“) k rukám advokáta, který ji v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí.

Ostrava 16. července 2020

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

22 A 66/2019-42

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Monikou Javorovou ve věci

žalobkyně:

Z. Ch.

zastoupená advokátem JUDr. Ivanem Houfkem, Ph.D.

sídlem Novotného lávka 200/5, 110 00 Praha

proti

žalovanému:

Krajský úřad Moravskoslezského kraje

sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě na přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 10.6.2019, č.j. MSK 66386/2018 a ze dne 13.6.2019 č.j. MSK 92418/2019, ve věci dodatečného povolení stavby a odstranění stavby

takto:

Výrok II. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16.7.2020 č.j. 22 A 66/2019-38 po opravě zní::

Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 25 602 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Ivana Houfka, Ph.D., advokáta se sídlem Novotného lávka 200/5, 110 00 Praha.

Věta druhá bodu 13. odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16.7.2020 č.j. 22 A 66/2019-38 po opravě zní::

Žalobkyniny náklady tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 6 000 Kč a náklady právního zastoupení (3 úkony právní služby po 5 100 Kč – 2 rozhodnutí žalovaného, 3x režijní paušál po 300 Kč – převzetí věci, sepis žaloby, replika, v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů), s tím, že částka nákladů právního zastoupení byla zvýšena o příslušnou částku DPH.

Odůvodnění:

Při zpracování písemného znění rozsudku došlo k chybě v počtech, týkající se vyčíslení náhrady nákladů řízení, předsedkyně senátu proto v souladu s § 54 odst. 4 s.ř.s. opravila chybu tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

Ostrava 5. srpna 2020

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu